

TOESPRAAK VIERING 75 JAAR BEVRIJDING NEDERLANDS-INDIË.

GEEF DE GESCHIEDENIS KLEUR

JULLIE OPOFFERINGEN – ONZE TOEKOMST

Het woord bevrijden kent meerdere betekenissen, o.a. de vrijheid schenken, in vrijheid stellen, loslaten, losmaken. Zou men deze betekenissen projecteren op de datum 15 augustus 1945 i.c. het einde van de Tweede Wereldoorlog in het Koninkrijk der Nederlanden, rijst direct de priemende vraag, of er toen wel echt sprake was van een bevrijding in de ware zin van het woord?

Deze dag waarnaar onze eerste generatie landgenoten gedurende de periode van 8 december 1941 tot 15 augustus 1945 zo oneindig reikhalzend en vaak ook in uiterst diepe wanhoop naar hadden uitgekeken, bleek niets meer en ook niets minder, dan de grootste desillusie in hun leven te zijn.

Immers op 17 augustus 1945 riepen de nationalistische leiders Soekarno en Hatta (onder zware druk van jonge Indonesische nationalisten) de onafhankelijkheid van Indonesië uit.

Er ontstond een machtsvacuüm met een complete chaos als gevolg. Deze revolutionaire sfeer ook wel de Bersiap periode genoemd, mondde uit in een uiterst gewelddadige revolutionaire explosie.

Naar schatting 2 miljoen burgers, hebben in deze periode het leven gelaten.

Het was een duidelijke poging tot volledige afrekening met alles wat ook maar zweemde naar enige vorm van buitenlands gezag.

Met een ongekennde overlevingsdrang, wilskracht en doorzettingsvermogen, bleef deze generatie (kost wat kost) hun vizier richten op het bewerkstelligen van een perspectieve toekomst voor hun nageslacht.

Doelbewust en onbaatzuchtig vergaten zij zichzelf hierbij en vervielen v.w.b. hun eigen oorlogstrauma, in een diep stilzwijgen.

Alleen al hierdoor verdienen zij meer dan ooit het predicaat dat zij op een onovertroffen wijze, kleur hebben gegeven aan de Nederlands-Indische geschiedenis.

Mede door de inbreng van de onschatbaar geachte waarde van hun cultureel erfgoed, hebben zij overduidelijk en ook aantoonbaar, een extra dimensie toegevoegd aan de Nederlandse samenleving.

In dit verband nog het volgende;

Nog niet zo heel lang geleden was het mij gegund, om bij de laatste levensuren van een bijzonder geestelijk krachtige Indische vrouw, op haar eigen verzoek aanwezig te mogen zijn.

Ook aan haar waren de oorlogsjaren in Nederlands-Indië en de bersiap periode, beslist niet onopgemerkt voorbijgegaan.

Over deze voor haar en voor familie ingrijpende gebeurtenissen, heeft zij echter nimmer gerept.

Haar nimmer geuite angsten, haar steeds aanwezige stressgevoeligheid, haar vaak onverklaarbare onzekerheid, probeerde zij door de jaren heen, voor haar directe omgeving verborgen te houden.

Ook zij heeft zich nooit echt kunnen losmaken, van de meest hectische periode in haar leven.

Op geen enkele wijze, wilde zij haar kinderen belasten met haar eigen oorlogsverleden.

Zelfs tijdens haar slopende ziekte, was zij voor haar familieleden in veel opzichten, nog steeds een rots in de branding.

In dit laatste emotioneel gesprek dat mijn vrouw en ik met haar mochten hebben, gaf zij te kennen dat zij het als een wezenlijke openbaring had ondervonden dat er nu in haar eigen woon- en leefomgeving, een Indië-monument stond en dat zij persoonlijk getuige heeft mogen zijn van de eerste Indië-herdenking in deze regio.

Welke levenslessen trekken wij als maatschappij nu hieruit?

Diezelfde maatschappij brengt ons wereldwijd terug naar perioden in onvoltooid verleden tijd.

Thema's als migratie, discriminatie, racisme en slavernij voeren de boventoon en leiden tot zware onbeheersbare discussies, agressieve opstootjes en beeldenstormen.

Aan de andere kant bespeuren wij gelukkig toch ook positieve tendensen.

Het feit dat de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (Ingrid van Engelshoven) in de tweede helft van 2019, de Amerikaanse - Nederlandse historicus Prof. Dr. James Kennedy, middels een opdrachtbrief verzoekt om herijking van de Nederlands - historische canon, geeft in dit kader voldoende stof tot nadenken.

Immers het Nederlands-Indisch schaduwverleden zat al ruim 70 jaar in de doofpot.

Géén canon zonder Indisch leed!

Dat daarnaast het Nationaal Expertisecentrum Leerplan Ontwikkeling in opdracht van de departementen Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) sinds 2015 drukdoende is met een heroriëntatie op de Tweede Wereldoorlog (o.a. met name de dekolonisatie van het voormalig Nederlands-Indië, geeft aan dat ook politiek Nederland het verstoppertje spelen inmiddels om moverende redenen, niet gepast en onwenselijk acht.

Nu 75 jaar na onze bevrijding, zit de oorlog nog steeds in ons. De herdenking en viering van 75 Jaar Bevrijding Nederlands-Indië, vormen daarom voor degenen die de oorlogsgebeurtenissen aan den lijve hebben ondervonden, een scharnier tussen hun herinnering en de geschiedenis.

Tot slot wens ik U allen, een waardige en respectvolle herdenking!

A.E. Simon
Voorzitter Stichting Waringin